

Mattias behöver inga ord för att sprida julglädje

På julafton kommer en alldeles speciell tomté till barnen som inte kan vara hemma. Mattias Håkansson visar att han hittar till alla.

I 25 år har Claes-Håkan och Ann-Margaret Håkansson sett till att tomtén (Mattias) kommit med mat och paket till barn som tillbringat en julafton på sjukhuset i Göteborg.

Förlamad och stum men älskad tomté

Mattias Håkansson sjunker ner i ett hav av mjukisdjur, nallar och paket som han sprider till barn som måste bo på sjukhus julafton.

På julafton blir Mattias Håkansson tomté. Visserligen drivs hans "släde" av ett batteri och den styrs av en liten spak, men julklappssäcken han kommer med är full och det går inte att ta miste på glädjen i sjukhusbarnens ögon.

TEXT: HANS P A KARLSSON, reportage@egmont.se
FOTO: HANS P A KARLSSON, IBL, PRIVATA BILDER

I 25 år har Mattias Håkansson, 36, varit tomté och delat ut julklappar till barn som bor på sjukhus under julafton. Han glider runt mellan avdelningarna på Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus i Göteborg och delar ut julklappar med en tyst hälsning.

Mattias var bara tio månader gammal när han fick sitt första krampanfall. Läkarna trodde att det var en feberkramp, men när anfallet fortsatte komma konstaterades att han hade epilepsi. Det skulle bli många resor till barnsjukhuset för familjen Håkansson under åren. Mattias kunde få så utdragna anfall att läkarna var tvungna att söva honom med narkos när medicinen inte hjälpte. – Mattias var sjukhusets mest frekventa epilepsipatient på den tiden, han hade till och med en egen lapp på larmcentralen eftersom det var så bråttom, säger pappa Claes-Håkan.

Påskafton 1987 låg Mattias inne på Östra sjukhuset, den del som idag är Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus, efter ännu ett anfall. En

föräldraförening för barn med cancer dukade upp ett stort bord med påskmat och Mattias som älskar sill tyckte att det skulle bli väldigt gott att äta. Men en förälder sa nej. Maten var bara för barn och föräldrar i barncancerföreningen. – Tänk att säga det till ett barn på ett sjukhus. Barn diskuterar inte sina olika sjukdomar, utan är man på sjukhus så är man sjuk. Det var då vi ville göra något eftersom vi kände att alla barn är värda lika mycket oavsett vilken sjukdom de har, säger mamma Ann-Margaret.

Den påsken ringde Claes-Håkan till ett par glassbolag och fick hela bilen full med glass. Mattias storebror Fredrik, som jobbade på ett bageri, kom med lika mycket måräng och chokladsås. Sen bjöd de alla barn på hela sjukhuset.

Under året bildades Mattias Håkansson's stiftelse, som inte gjorde skillnad på barnen och när julen närmade sig hade familjen samlat ihop mängder med saker som delades ut på julaftonen. Därmed startades

en nu 25-årig tradition.

– Fredrik och Mattias slogs nästan de första åren om vem som skulle få dela ut julklapparna, inte minst till de sjuka barnens syskon som ofta hamnar i kläm och tillbringar mycket tid på sjukhuset. Det vet vi själva efter att Fredrik varit med oss. De skulle också få, säger Ann-Margaret.

Totalförlamad

Mattias gjorde två operationer för att försöka ta bort de stora epilepsianfallen. Vid den andra, 1991, fick han blod som var smittat med hepatit C, en sjukdom som påverkar levern, och 1992 drabbades Mattias av medicinförgiftning och hamnade i leverkoma, 16 år gammal. Mot alla odds överlevde han, men blev totalförlamad och förlorade förmågan att prata. Då hade familjen hunnit ha fyra jular med allmän julklappsutdelning på barnsjukhuset.

– Vi ville fortsätta för vi kände att Mattias fortfarande kunde sprida mycket glädje. Man behöver inte kunna prata, alla har ett värde oavsett om man kan prata eller inte, säger Ann-Margaret och minns en särskild händelse.

En farmor till två flickor som varit på sjukhuset frågade en gång vad tomtén säger när han kommer på julafton. Hon väntade sig då ett svar om att han knackar på dörren och frågar om det finns några snälla barn. Men flickorna svarade att tomtén säger

Forts på sidan 48

Persouligt

NAMN: **Mattias Håkansson.**
ÅLDER: **36 år.**
BOR: **Egen lägenhet i Göteborg.**
FRITID: **Hockey, djur, resa och natur.**
FILM: **Mamma Mia.**
MUSIK: **Svenska klassiker.**

Många vill bidra till Mattias Håkanssons givmildhet. Här en del av alla godsaker som barnen på Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus får smaska på.

När krögaren Leif Mannerström fick höra att hälsovårdsnämnden stoppat familjen Håkanssons julmatlagning i hemmet ställde han upp med sitt restaurangkök.

Mattias behöver inga ord för att...

Forts från sidan 11

ingenting för han kan inte prata. Då hade de träffat Mattias och fått julklapper av honom. – Vi brukar köpa speciella saker om det är något barn som legat länge på sjukhuset. Eller om ett barn vill ha något särskilt. Ett år låg det väldigt många barn på sjukhuset. Då fick vi åka ner till en affär på själva julafton och plocka till oss vad vi ville ha, men vi hann inte slå in dem i papper. När vi kom tillbaka med en överfull säck så frågade vi en flicka vad hon ville ge sin syster i julklapp. Hon hällde ut alla nallar över hela golvet, det låg nallar överallt och sen valde hon ut en alldeles speciell till sin lillasyster, berättar Claes-Håkan.

Vissa företag har varit med och bidragit under alla år. Fruktleverantörer, elektronikkedjor, godisaffärer, leksaksaffärer. Ofta känner de själva någon som är eller har varit sjuk. En del föräldrar kommer ihåg att deras barn en gång fick en julklapp och skänker därför en slant till stiftelsen varje jul.

Sedan rullar Mattias runt på avdelning efter avdelning och

hälsar på barnen och avslutar på akuten. Ofta tar det några timmar att genomföra och då kan det ha kommit in nya barn under tiden. Om inte annat så kan doktorn ge barnen något om Mattias har åkt hem. För tomten har ju fler barn att besöka den kvällen.

Julklapparna stals

Verksamheten har vuxit år för år och det brukar bli mycket att göra dagarna innan jul för familjen Håkansson. Den första tiden hjälpte Mattias till, idag är assistenterna hans förlängda armar och ben. Det är mycket som ska bäras fram och tillbaka. Särskilt sedan de började bjuda på julmat också. Ann-Margaret lagade över 40 kilo revben och

lika mycket köttbullar och prinskorv och griljerade skinor och allt annat de lyckades skrapa ihop, vilket inte minst var väldigt uppskattat av barnens föräldrar. Ugnen kunde stå på i köket hela dagen och det stektes och packades och slogs in paket. Men för sju år sedan fick hälsovårdsnämnden reda på det och sa att de inte fick laga maten hemma. – Vi hade gjort det i alla år och ingen hade blivit sjuk av

maten. Men så var vi med i lokalradion och då hörde kocken Leif Mannerström av sig och sa att det är klart att barnen ska få sina revben. Vi kunde komma med maten till honom så lagades den på hans stjärnkrog Sjömagasinet, säger Ann-Margaret.

På långfredagen i våras gick Claes-Håkan ner till förrådet där alla nallar och leksaker förvarades. Där blev han plötsligt stående. Någon hade gjort inbrott och allt var borta. Dyra leksakståg, lego och mängder med nallar. Känslan var fruktansvärd. Flera tidningar uppmärksammade

” Alla kramar vi får på en julafton är oräkneliga

stölden och gensvaret blev enormt. Många människor hörde av sig från olika håll och ville skänka nallar.

– Alla höll väl inte vad de lovade när tiden gick, men det har ändå kommit in en del. ICA skänkte 500 paprikanallar, en morfar köpte tio speciella Bukowski-nallar och då skänkte Nalleriet dubbelt så många. Ett annat företag i Uppsala skänkte ytterligare 200 mjukisdjur. Det visade sig att hemförsäkringen inte gällde stölden i förrådet, men försäkringsbolaget skänkte ändå

10 000 kronor till stiftelsen, säger Claes-Håkan.

Under 25 år har familjen Håkansson och Mattias träffat många barn och föräldrar. Det finns föräldrar till sjuka barn idag som själva fått en julklapp av honom när de var små och låg på sjukhuset och det kommer de ihåg.

Betyder mest

Om det finns pengar i stiftelsen så brukar de se om någon avdelning behöver något särskilt, det kan vara en ny tv, kanske böcker eller ritblock och kriter som barnen sen kan ta med sig hem. Men det är julen som de vill fokusera på eftersom den betyder mest.

– Vi är alla ganska trötta när allt är över, det är åtskilliga känslor som rörs upp och många gånger man går runt ett hörn och gråter.

Men glädjen och värmen från de sjuka barnen, deras syskon och föräldrar väger upp det mesta.

– Ja det är många föräldrar som vill sätta barnen i Mattias knä och fotografera. Och alla kramar vi får på en julafton är oräkneliga, säger både Claes-Håkan och Ann-Margaret – och Mattias ler. ■

FOTNOT: Vill du skänka något till Mattias Håkanssons stiftelse så är deras Plusgiro 4760407-9.